

רע"פ 7706/21 - אחמד עמאש נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 7706/21

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: אחמד עמאש

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי נצרת ב-ע"פ
47639-04-21 מיום 13.9.2021 שניתן על ידי השופט א' אברהם
והשופטות א' הלמן ו-י' שטרית

בשם המבקש: עו"ד

החלטה

- לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (השופטים א' אברהם, א' הלמן, ו-י' שטרית) ב-ע"פ 47639-04-21 מיום 13.9.2021, בגדרו נדחה ערעור המבקש על הכרעת דינו של בית משפט השלום בקרית שמונה (השופטת ד' נסאר) ב-ת"פ 63282-03-19 מיום 24.3.2021.
- כמתואר בכתב האישום המתוקן, ביום 19.1.2019 בשעה 17:30 או בסמוך לכך, במהלך נסיעה ברכב

התגלע ויכוח בין המבקש לבין רנין אבו פנה, שהייתה חברתו מזה שנתיים (להלן: רנין). במועד זה, עצרה נהגת הרכב בצד הדרך, ורנין ירדה ממנו והמשיכה ללכת לכיוון הכביש. או אז, המבקש תקף אותה, לפת את זרועו סביב צווארה בכוח, משך אותה בשערות ראשה לכיוון הרכב, ובעט בה בגופה עת התיישבה ליד הרכב.

בגין המעשים המתוארים לעיל, יוחסה למבקש עבירה של תקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

3. בתשובתו לכתב האישום, המבקש כפר במיוחס לו, תוך שטען "טענת אליבי" לפיה באותו היום טייל עם חבריו בצפון, אך הודה בחלק הכללי שבכתב האישום - קרי, בהיות רנין חברתו מזה שנתיים.

במהלך שמיעת הראיות במסגרת פרשת התביעה, הוגשו בהסכמת ההגנה שתיים-עשרה אמרות שנותניהן צוינו ברשימת עדי התביעה ובכך התייתר הצורך בהתייבבותם למתן עדותם (להלן: האמירות). עוד, המבקש בחר שלא להעיד במסגרת פרשת ראיות ההגנה, ואף לא לזמן עדים מטעמו ולחקור שלושה מבין עדי תביעה בלבד.

4. בית משפט השלום בהכרעת דינו הרשיע את המבקש בעבירה של תקיפה סתם בהסתמך בין היתר על החומר הראייתי שעמד בפניו כאמור לעיל, וכן על הודאותיו של המבקש במשטרה, מהן חזר מאוחר יותר.

5. בית המשפט הבחין בין "עדים חיצוניים" כלשונו - הם עדי ראיה שעברו במקום ודיווחו על האירוע למשטרה בזמן אמת, לבין "עדים פנימיים", הם המבקש ומי שנסעו עמו ברכב - רנין, הנהגת ונוסעת נוספת. יודגש, כי הן אמירותיהן של ה"עדים החיצוניים" והן אמירותיהן של ה"עדים הפנימיים" הוגשו כולן בהסכמה לפי סעיף 10ב לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"ה-1971.

אשר ל"עדים החיצוניים", בית המשפט קיבל את תוכן אמירותיהם כמו גם את עדויות השוטרים, וקבע כי ישנה התאמה בין גרסאותיהם שהשתלבו יחדיו. משכך, נקבע כי במועד ובמקום הרלוונטיים לכתב האישום התרחש אירוע אלים, במהלכו גבר שנסע ברכב עם 3 נשים, תקף את אחת הנוסעות.

לעומת זאת, בהתייחסו ל"עדים הפנימיים", בית המשפט קבע כי ישנו קושי לאמץ את גרסאותיהם בשל הסתירות המהותיות ביניהן, היורדות לשורש העניין. כך, בית המשפט לא נתן אמון בגרסת רנין לפיה היא לא הותקפה על ידי המבקש, בציינו כי ניכר מדבריה שהיא מעוניינת להגן על המבקש ולהרחיקו

מההתנהלות האלימה כלפיה. הודגש, כי אף יש בחלק מאמירותיה כדי לחזק את העדויות המפלילות והמסבכות את המבקש, דוגמת אמירתה כי "ידעה שיחשבו שהיא והמערער רבו".

באופן דומה, דחה בית המשפט את החלקים מאמירותיהן בכתב של הנהגת והנוסעת הנוספת, בהם הוכחה התקיפה שביצע המבקש, תוך שקבע כי מדובר בעדות "מעוניינות" המנסות "לנקות" את המבקש מהחשדות נגדו. הודגש כי אף לגרסתו, המבקש ניסה להחזיר את רנין לרכב בזמן שירדה ממנו, דבר העולה בקנה אחד עם אמרות ה"עדים החיצוניים", לפיהן ראו גבר תוקף אישה, כשברקע עמדו שתי נשים ליד רכבם.

6. עוד נקבע, כי עלו סתירות רבות בין גרסת המבקש בחקירותיו במשטרה לבין גרסאותיהן של מי שנסעו עמו ברכב, ושאלו לא התיישבה עם תשובתו לכתב האישום. משכך ובשל הימנעות המבקש מלהעיד, בית המשפט מצא חיזוק לראיות המפלילות.

7. אשר לסעיף 10ב לפקודת הראיות, נקבע כי אומנם ככלל דין אמרה שנתקבלה בהסכמה כדין, רואים את העובדות המפורטות בה כ"מוסכמות", אלא שבנסיבות מקרה זה, קיים קושי רב לאמצן כאמור. צוין כי מדובר "במקרה מורכב", בו חלק מגרסתה של נפגעת העבירה, כמו גם שאר ה"עדות הפנימיות" נמצא אמין וחלק לא, אולם ישנם מקרים, כמו המקרה דנן, בהם על בית המשפט "לבור מתוך כל אחת מגרסאותיו של העד, את אותם החלקים המהימנים עליו".

8. נוכח האמור, ולאור מכלול הראיות שבאו בפניו, בית המשפט קבע כי הוכח מעבר לכל ספק סביר כי המבקש תקף את רנין באופן שבו משך אותה בשערות ראשה לעבר הרכב ובעט בה ברגלו עת התיישבה על הכביש, ומשכך הרשיעו בעבירת תקיפה סתם. לצד זאת, זיכה אותו מהמעשה של לפיתת זרועו בכוח סביב צווארה מאחר שהדבר לא הוכח מעבר לכל ספק סביר.

9. בגזר דינו, בית משפט השלום קיבל את ה"הסכמה העונשית" שגיבשו המבקש והמשיבה תוך שקבע כי היא סבירה, מאוזנת ומצויה בתוך מתחם העונש ההולם. לפיכך, גזר עליו שני חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור עבירה של תקיפה סתם, למשך שנתיים; קנס בסך 1,500 ש"ח או 14 ימי מאסר תמורתו; והתחייבות בסך 1,000 ש"ח להימנע מביצוע העבירה בה הורשע, למשך שנתיים.

10. המבקש ערער על הכרעת הדין לבית המשפט המחוזי, בגדרו טען בעיקרו כי הסכמתו לאמרות כראיה לאמיתות תוכן, מחייבת את בית המשפט לקבל את מלוא גרסאות עדי התביעה.

בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו - הודגש, כי קבלת אמרה בכתב בהתאם להוראת סעיף 10ב לפקודת הראיות, אינה כובלת את שיקול דעתו של בית המשפט, וזאת בייחוד כאשר לא ניתן לייצר מכל ההודעות והראיות שהוגשו בהסכמה גרסה קוהרנטית אחת בשל הסתירה החזיתית העולה מהן.

עוד בחן בית המשפט המחוזי את מכלול הראיות שהונחו בפני הערכאה הדיונית, והוסיף כי הכרעת הדין:

"נסמכת על מספר אדנים ראייתיים, שונים ומאובחנים, העולים בקנה אחד זה עם זה, מחזקים האחד את רעהו ומניחים יחדיו פסיפס ראייתי לביסוס העבירה והמעשים בהם הורשע המערער וזאת ברף ההוכחה הנדרש בפלילים" (שם, בעמוד 20).

בתוך כך בית המשפט המחוזי הדגיש כי אמרות ה"עדים החיצוניים" עקביות ומשלימות זו את זו, ולכן ניתן לקבלן במלואן. זאת לעומת אמרות ה"עדות הפנימיות", אשר לא ניתן להסתמך על עדותן באופן מוחלט, נוכח רצון לסייע להגנת המבקש ולהימנע מהפללתו. לבסוף צוין, כי ההנמקות שהובאו בהכרעת הדין מתיישבות עם השכל הישר והיגיון הדברים, ולפיכך אין מקום להתערב בהן.

טענות המבקש

11. מכאן הבקשה שלפניי, במסגרתה טוען המבקש שעניינו מעורר שתי שאלות "משפטיות עקרוניות", וכי יש בו משום עיוות דין וחוסר צדק. כל אלה, לדידו, מצדיקים מתן רשות ערעור.

השאלה המשפטית הראשונה אותה מציג המבקש - ושנדונה גם בערכאות קמא - היא האם לבית המשפט קיימת הסמכות שלא לאמץ תוכנה של ראייה שהוגשה בהתאם להוראות סעיף 10ב לפקודת הראיות. לשיטתו, בהתמלא כל התנאים בסעיף, בית המשפט חייב לאמץ את תוכן של הראיות, ונעדר סמכות לפסוק אחרת. ממשיך המבקש וטוען, כי אם ימצא שלבית המשפט ישנה "סמכות טבועה" לפסוק כאמור, הרי שיש להידרש לשאלה השנייה שמתעוררת, היא כיצד יפעיל סמכותו זו. לשיטת המבקש, על בית המשפט לעשות שימוש בסמכות זו בזהירות, לעיתים נדירות בלבד ולטובת הנאשם, או לחלופין - רק לאחר שהודיע לו על כוונתו לעשות כן, על מנת שתהיה בידי הנאשם האפשרות לזמן את העדים למתן עדות.

בנסיבות דנן המבקש טוען כי נגרם לו "אי צדק ועיוות דין" משלא יכול היה לכלכל את צעדיו בהתאם, ובכלל זה למסור עדותו או לזמן עדי הגנה, שכן סבר כי בית המשפט יכבד את הסכמת הצדדים.

דיון והכרעה

12. דין הבקשה להידחות.

13. הלכה היא כי רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד, המעוררים סוגיה משפטית עקרונית, החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או כאשר מתעורר חשש כי נגרם לו עיוות דין מהותי או אי צדק קיצוני (רע"פ 5757/18 מריסאת נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (2.8.2018)).

14. הבקשה שלפניי אינה באה בגדרי אמות המידה האמורות. טענותיו של המבקש, אשר נדונו לעומקן בפני שתי ערכאות ונדחו, אינן מעלות כל סוגיה עקרונית. ממילא, אף לא מצאתי כי נפל בעניינו עיוות דין, כי אם ההפך הוא הנכון. די בכך כדי לדחות הבקשה.

15. למעלה מן הצורך, אף לגופו של עניין אין בידי לקבל את טענות המבקש. קבלת אמרה שהוגשה בהסכמה מכוח סעיף 10ב לפקודת הראיות, אין בה כדי לכבול את שיקול דעתו של בית המשפט בדבר קביעת אמיתות תוכנה של הראיה, כולה או חלקה. ממילא, גם השאלה כיצד תופעל סמכות זו, נתונה לשיקול דעתו ואין עליו כל חובה ליתן "התרעה" לצדדים לפני הכרעת הדין כי בכוונתו לקבל רק חלקים מסוימים באמרות שהוגשו בהסכמה, או לא לקבלן כלל (ראו והשוו רע"פ 3061/12 אפל נ' מדינת ישראל, עמוד 12 (31.5.2012); רע"פ 6862/09 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (8.9.2009)).

16. גם טענת המבקש כי לא התאפשר לו להעיד בעצמו או את עדי התביעה, תמוהה בעיניי, בלשון המעטה. שכן, בהחלטה הדוחה את טענתו כי "אין להשיב לאשמה" ציין בית המשפט במפורש כי קיימות ראיות בעלות פוטנציאל ראיתי להוכחת אשמתו, וחרף זו - המבקש בחר שלא להעיד או לזמן עדים מטעמו. לא זו אף זו, בית המשפט הדגיש בהחלטתו כי "ככל וההגנה תבקש לזמן עדים, תוכל להגיש בקשה למזכירות בית המשפט". הדברים אמורים ביתר שאת, שעה שהובאו בהחלטה האמורה חלקים מחקירותיו של המבקש במשטרה, כמפורט להלן:

ת. רנין ירדה מהרכב והלכה לנתיב הנגדי ואני ירדתי אחריה ותפסתי אותה והחזרתי אותה לרכב והמשכנו בנסיעה.

...

ת. תפסתי אותה על הצוור שלה עם שתי הידיים שלי והחזרתי אותה לרכב.

ובחקירה אחרת:

ת. כן בזמן שהחזרתי אותה לכיוון הרכב והרמתי אותה בעטתי בה בקטנה על הרגלים שלה בחלק האחורי.

...

ת. תפסתי אותה אשר הגב שלה היה לכווני ובעטתי בה בקטנה ברגלים שלה והכנסתי אותה לתוך הרכב ונעלתי את הדלתות של הרכב שלא תנסה לצאת שוב.

...

ת. זה המקרה הראשון שקורא איתי ואני רק בעטתי בה ברגל. ואני לא התכוונתי לעשות כל הבלגן הזה.

[השגיאות הן במקור - י' א']

17. נוכח האמור, אין בידי לקבל את טענות המבקש כי נגרם לו עיוות דין. למבקש עמדה האפשרות לזמן עדים גם בשלב מאוחר יותר והיה ביכולתו לכלכל את צעדיו בהתאם, אלא שבחר שלא לעשות זאת, וכעת, משהאופן בו בחר לנהל את הגנתו לא נשא פרי, הוא משיג על תוצאות דרך ניהול ההגנה בה נקט.

18. ויודגש - אשמתו של המבקש הוכחה מעבר לכל ספק סביר הן מכוח שתיים-עשרה האמרות בכתב שהוגשו בהסכמת המבקש; הן מכוח עדויות התביעה שנשמעו במשפט; והן - ובעיקר - לאור הודאותיו של המבקש בחקירותיו במשטרה, כפי שהובאו לעיל, אף אם חזר מהן מאוחר יותר.

19. אף שלא נשמעה טענה לעניין העונש, מצאתי לנכון להעיר כי אני סבור שהעונש שהושת על המבקש מקל עמו יתר על המידה, וזאת בשים לב לחומרת העבירה, נסיבותיה, היעדר נטילת אחריות על מעשיו ועברו הפלילי הכולל הרשעה אחת בעבירת נשק. המבקש אומנם הורשע בעבירה של תקיפה סתם - אולם הודה כי רנין היא חברתו מזה כשנתיים.

בית משפט זה חזר ועמד לא אחת על הצורך לנקוט בענישה מחמירה ומרתיעה בגין מעשי אלימות נגד נשים מצד בן זוגם. ענישה מחמירה זו משקפת את הפגיעה הקשה שחוות נשים ממעשי אלימות המופעלים עליהן מצד בן-זוגם, ויש בה כדי להגן עליהן מפני המשך ביצוען של עבירות מסוג זה והישנותן (ע"פ 5307/17 חלאג' נ' מדינת ישראל, פסקה 15 לחוות דעתי (12.7.2018)).

מן הדברים עולה, כי אף אם המבקש והמשיבה הגיעו להסכמה עונשית, אופן התנהלותו האלימה והבוטה

של המבקש כלפי בת-זוגו חייבה תגובה עונשית חמורה יותר. זאת בפרט, משלא מדובר בענייננו בהסדר טיעון בטרם מתן הכרעת דין, אלא בהסכמה עונשית בלבד שניתנה בתום הכרעת הדין ולאחר ניהול הליך הוכחות, בסופו הורשע המבקש בעבירה שיוחסה לו.

20. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ד בכסלו התשפ"ב (28.11.2021).

ש ו פ ט
